

Programmabegroting 2019-2022

3.1 Economie, werk en onderwijs

Waar staat het programma voor?

Lasten in €

18.451.000

Baten in €

6.847.000

Percentage van totale uitgaven

7%

Het programma Economie, werk en onderwijs draait om het versterken van de economie waarbij inwoners zoveel mogelijk meedoen. Dit vraagt om een stevige verbinding tussen de drie werkvelden economie, werk en onderwijs. Het programma draagt bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, aan innovatie en aan een goed functionerende arbeidsmarkt. Tevens draagt dit bij aan een goed onderwijsaanbod, adequate onderwijshuisvesting en een goede verbinding tussen onderwijs en het sociaal domein. Circulair produceren en consumeren gelden in dit kader als uitgangspunt.

Wat wil Gouda bereiken?

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en stimuleren innovatie

Gouda wil, vanuit een stimulerende rol, dat het aanbod van opleidingen aansluit op de vraag van het bedrijfsleven en innovatie in Triple Helix-verband optimaliseren. Gouda stimuleert dat jongeren opleidingen kiezen met een beroepsperspectief en de kans krijgen zich optimaal te ontwikkelen en aan het werk te gaan.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Gouda wil jeugdwerkloosheid voorkomen. Gouda zet in op preventie jeugdwerkloosheid en een effectieve aanpak, opdat de jeugdwerkloosheid in de periode 2019-2022 met 100 jongeren daalt.

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Gouda wil een aantrekkelijke stad zijn voor het midden- en kleinbedrijf en grote ondernemers. Met Gouda Onderneemt is een economische agenda 2018-2020 opgesteld, met maatregelen die het vestigingsklimaat versterken. Samen wordt deze agenda uitgevoerd.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

Gouda wil dat jongeren zich tijdens hun schoolloopbaan zo optimaal mogelijk ontwikkelen. Vanuit een 'Onderwijsagenda' werkt Gouda met het onderwijs aan een goed onderwijsaanbod, aan doorlopende leerlijnen en aan de voorwaarden opdat jongeren een startkwalificatie behalen.

Kostenefficiënte onderwijshuisvesting met toekomstbestendige schoolgebouwen

Gouda wil kostenefficiënte onderwijshuisvesting met duurzame- en toekomstbestendige schoolgebouwen realiseren. Samen met het onderwijs is een Integraal Huisvestigingsplan opgesteld, dat als basis geldt voor een meerjarige aanpak.

Wat zijn de belangrijkste indicatoren?

Streefwaarde 2019:
afname aantal voortijdige
schoolverlaters tot
1,75% (= 100 jongeren)

Streefwaarde periode
2019-2022: afname
jeugdwerkloosheid
met 100 jongeren

Streefwaarde 2019:
leegstand kantoren
buiten top 10 gemeenten
met hoogste leegstand

3.1.1 Doelen en prestaties

Dit programma heeft een sterke relatie met de opgave in hoofdstuk 4 Sociaal Domein, die zicht richt op 'aan het werk en meedoen'.

Verbeteren aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt en innovatie

Om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken, werkt Gouda nauw samen met lokale en regionale arbeidsmarktpartners en wordt de samenhang van de activiteiten bewaakt.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Triple Helix meerjarige agenda

Met partners (gemeenten in de regio Midden-Holland, bedrijfsleven en onderwijs) wordt vanaf 2019, op basis van een gezamenlijk op te stellen meerjarige 'Triple Helix agenda', gewerkt aan innovatieve oplossingen voor maatschappelijke problemen en een betere aansluiting tussen onderwijs, arbeidsmarkt en gemeenten. Gouda doet dit vanuit een regierol en voert concrete projecten uit (zie hierna).

Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology

De gemeente Gouda continueert de samenwerking in het Centrum voor Innovatief Vakmanschap Smart Technology (CIV ST) en bouwt dit verder uit. Hiermee wordt een bijdrage geleverd om evenwicht te brengen in vraag en aanbod binnen de techniek. Daarnaast draagt het CIV ST bij aan innovatie. Gouda zet in 2019 in op een uitbreiding van (Goudse) projecten en living labs binnen het CIV ST. De programmamanager vanuit Gouda Onderneemt (mede door de gemeente gefinancierd) speelt hier een verbindende rol.

Opzetten Centrum voor Innovatief Vakmanschap Welzijn en Zorg

In 2018 werd door MBO Rijnland een convenant gesloten met onder andere zorgorganisaties. Doel is het opzetten van een Centrum voor Innovatief Vakmanschap (CIV) Welzijn en Zorg, om de frictie tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt te voorkomen. De gemeente heeft dit convenant ondertekend. Het CIV wordt verder vormgegeven en de samenwerking opgestart.

Acquisitie HBO

Samen met partners wordt in 2019 onderzocht of er mogelijkheden zijn om een HBO Zorg en HBO ICT in Gouda aan te trekken. Voor HBO Zorg zet Gouda in 2019 in op 2 sporen: enerzijds het verkennen van het realiseren van een fysieke locatie en anderzijds op het versterken van de aansluiting tussen bestaande opleidingen en werkgevers. De gemeente heeft een actieve regie rol en weet zich hierin gesteund door een alliantie van zorgpartners en ondersteunende netwerken. We continueren onze inzet om in samenwerking met het bedrijfsleven een HBO ICT naar Gouda te halen.

In het bedrijfsleven zullen nieuwe vacatures en functies ontstaan om de energietransitie te realiseren. Gouda wil dat het onderwijs hierop inspeelt door her- bij- en omscholing en wil het MBO Rijnland stimuleren om een 'MBO opleiding Energie en milieu' te starten. In dit kader heeft de gemeente een agenderende en faciliterende rol. Om de energietransitie in 2019 te agenderen bij bedrijven en onderwijs, wil Gouda een regionale conferentie organiseren.

Kom Binnen bij Bedrijven

'Kom Binnen bij Bedrijven' wordt, wegens succes in de afgelopen jaren, in 2019 opnieuw in de regio Midden-Holland georganiseerd. Het doel van dit evenement is dat bedrijven hun vacatures en stageplaatsen onder de aandacht brengen, bewoners kennis maken met het bedrijfsleven en werkzoekenden aan het werk komen. Het neveneffect voor de gemeente is, dat het organiseren van dit evenement een manier is om een duurzaam netwerk met bedrijven op te bouwen en werkzoekenden te plaatsen. Dit evenement wordt samen met onderwijsinstellingen, het bedrijfsleven en andere gemeenten in de regio georganiseerd. De gemeente Gouda neemt zelf als werkgever ook deel.

Sluitende aanpak jeugdwerkloosheid

Door integraal te werken en door een voortdurende inzet op samenwerking met de partners in de regio (zoals het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs en Bedrijfsleven (zie voetnoot 1), het Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (zie voetnoot 2), Praktijkonderwijs, Voortgezet Speciaal Onderwijs, het Middelbaar Beroepsonderwijs en Zorgpartners realiseert Gouda een 'sluitende aanpak jeugdwerkloosheid'.

De inzet op dit thema sluit aan op de Triple Helix agenda zoals hierboven benoemd.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

School@work

Gouda blijft het project School@work ondersteunen, omdat het voorkomt dat jongeren langdurig werkloos worden. Jongeren die niet binnen het reguliere onderwijs passen, behalen binnen School@work een diploma op niveau 1 (of een Boris Praktijkverklaring (zie voetnoot 3)). Dit project is een activiteit van het MBO Rijnland en Promen.

Boris Praktijkverklaringen

Gouda gaat in 2019 Boris Praktijkverklaringen in Gouda promoten. Scholen en Promen leiden al op voor Boris Praktijkverklaringen. Ook het bedrijfsleven is erbij gebaat om deze werkwijze in te voeren. Hiermee worden werkzoekenden omgeschoold met erkende diploma's en nemen de kansen voor arbeidsbeperkten op werk toe.

Opleidingskeuze met goede kansen op de arbeidsmarkt

Gouda wil dat jongeren een opleiding kiezen met arbeidsmarktperspectief. Om jongeren te helpen bewust te kiezen, brengt Gouda jaarlijks een overzicht uit met de meest kansrijke beroepen. Deze wordt bij alle scholen onder de aandacht gebracht.

Sluitende aanpak stage- en leerwerkplekken

Samen met het Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) zet Gouda in op voldoende stage- en leerwerkplekken. Hiermee draagt Gouda bij aan het voorkomen dat jongeren hun opleiding vroegtijdig onderbreken. Dit thema wordt op de onderwijsagenda geagendeerd.

Versterken vestigingsklimaat in Gouda en de regio

Om het vestigingsklimaat in Gouda en de regio te versterken is een Economische Agenda 2018-2020 opgesteld. In deze agenda zijn negen thema's benoemd die het vestigingsklimaat beïnvloeden, waaronder stadsmarketing en toerisme, programma binnenstad, mobiliteit en bereikbaarheid en duurzaamheid. Deze thema's worden uitgewerkt in andere onderdelen van de programmabegroting. Met Gouda Onderneemt wordt samengewerkt om deze uit te voeren.

Daar waar nodig vindt samenwerking met andere gemeenten in de regio plaats om de circulaire economie vorm te geven, de energietransitie mogelijk te maken en uitvoering te geven aan de Triple Helix samenwerking.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Clustering detailhandel

Gouda zet, conform het beleidsvoornemen in de Winkelvisie, in op clustering van Perifere Detailhandels Vestigingen (PDV-winkels) op het bedrijventerrein Goudse Poort. Hiertoe wordt in 2019 een uitvoeringsplan opgesteld, waarin de mogelijkheden worden verkend. Dit gebeurt in samenhang met de uitvoering van de ontwikkelstrategie Goudse Poort, die wij samen met de eigenaren en gebruikers verder gaan uitwerken. De gemeente heeft hierin een faciliterende rol. Ten aanzien van daadwerkelijke verplaatsing zijn bedrijven zelf aan zet.

Versterken vestigingsklimaat

De uitvoering van de economische agenda 2018-2020 wordt samen met Gouda Onderneemt verder opgepakt. De programmamanager die de gemeente en Gouda Onderneemt samen hebben aangesteld, heeft hierin een stimulerende rol. Jaarlijks worden prioriteiten bepaald en concrete projecten benoemd in samenwerking met de Triple Helix partners.

Circulaire economie

De circulaire economie geldt als uitgangspunt. Afval is grondstof. In ons beleid en de uitvoering neemt Gouda kansen voor circulariteit mee in de afwegingen die worden gemaakt. In 2018 heeft een verkenning van de mogelijkheid van een Ecopark plaats gevonden. Deze verkenning wordt uitgewerkt in een plan van aanpak.

Uitvoeringsprogramma binnenstad

Zie programma 5.

Versterken onderwijs en tegengaan schooluitval

De gemeente werkt met Goudse scholen aan de totstandbrenging van een gezamenlijke Goudse onderwijsagenda. Dit met als doel om onder andere het onderwijs te versterken en schooluitval tegen te gaan.

Wat gaat de gemeente daarvoor doen?

Doorlopende leer en ontwikkelijnen

De overgang tussen voorschoolsonderwijs, basisonderwijs, voortgezet onderwijs e.v. wordt in 2019 doorontwikkeld. Tevens wordt ingezet op een soepele overgang van VMBO naar middelbaar beroepsonderwijs (MBO) om uitval te voorkomen. Jongeren vanuit het VMBO worden gestimuleerd om voor een technisch beroep te kiezen. Om dit te realiseren wordt in 2019 via een regionale aanvraag door de scholen subsidie aangevraagd.

Voor- en vroegschoolse educatie, onderwijsachterstandenbeleid en samenwerking Brede school en Weekendschool
Gouda zet in op het bestrijden van onderwijsachterstanden. Dit wordt gedaan binnen de landelijk kaders, ingevuld met gemeentelijk beleid. In 2018 is het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid geëvalueerd. Op basis van de evaluatie wordt in 2019 vastgesteld, hoe het gemeentelijke onderwijsachterstandenbeleid en de samenwerking daarbinnen met de Brede school en de Weekendschool verder wordt vormgegeven en uitgevoerd.

Passend onderwijs en versterken samenhang jeugdhulp-onderwijs

Gouda geeft een impuls aan passend onderwijs. Op basis van een lopend onderzoek naar verbeteringsmogelijkheden tussen onderwijs, jeugdhulp en zorg (waarvan de onderzoeksresultaten in maart 2019 bekend zijn) wordt in 2019 een ontwikkelagenda via het 'overeenstemmingsgericht overleg' (OOGO) opgesteld en uitgevoerd. De komende jaren wordt de voortgang gemonitord en de aanpak doorontwikkeld.

Reductie schooluitval en bieden van kansen aan jongeren die een startkwalificatie willen behalen

Binnen het Regionaal Meldpunt Schoolverlaters en door Leerplicht wordt voortdurend gewerkt aan het 'voorkomen van voortijdige schoolverlaters'. Jongeren die niet terug naar school kunnen, worden toegeleid naar werk. Tevens wordt meer integraal gewerkt met het zorgdomein. Ook eerdere 'voortijdige schoolverlaters' worden opgepakt en zoveel mogelijk toegeleid naar werk en/of school. 'Groenpluk' (jongeren die voortijdige hun BBL-opleiding afbreken, omdat ze niet meer één dag per week naar school gaan) krijgt in 2019 extra aandacht met als doel dit tegen te gaan.

Kosten efficiënte onderwijshuisvesting met duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen

Meerjarige aanpak vastgelegd in een Integraal Huisvestingsplan

Samen met het onderwijsveld is een Integraal Huisvestingsplan opgesteld. Uitgangspunt is een goede balans tussen kosten én duurzame en toekomstbestendige schoolgebouwen, onder andere gebaseerd op een clustering van scholen. In het najaar van 2018 wordt een meerjarig uitvoeringsprogramma voorgelegd aan de raad, wat vervolgens in nauwe samenwerking met de scholen vanaf 2019 gefaseerd wordt uitgevoerd. Periodieke herijkingsmomenten dragen er toe bij dat dit binnen de gestelde kaders gebeurt.

Huisvestingsopgaven buiten Integraal Huisvestingsplan

In 2019 worden onder andere verdere voorbereidingen getroffen voor de realisatie van een nieuw, permanent schoolgebouw in Westergouwe.

Voetnoten/toelichtingen

1. Samenwerkingsverband Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Heeft wettelijke taken voor het middelbaar beroepsonderwijs en het bedrijfsleven zoals erkennen en begeleiden leerbedrijven en onderhouden van de mbo-kwalificatiestructuur.
2. Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC). Het RMC registreert (potentiële) voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) en zorgt ervoor dat ze via een geschikt onderwijs- of arbeidstraject alsnog een startkwalificatie halen.
3. Een Boris praktijkverklaring is een deeldiploma. Hierop staan de werkprocessen die een leerling beheerst. De leerling kan met zijn verklaring aan anderen laten zien wat zijn vaardigheden zijn. De verklaringen worden door de brancheorganisaties erkend als een bewijs van vakbekwaamheid.
4. Bronnen van de belangrijkste indicatoren: schoolverlaters: DUO; jeugdwerkloosheid: UWV; kantoren: Cushman & Wakefield.

3.1.2 Eigen indicatoren

Voor het monitoren van de doelstellingen van dit programma gebruikt Gouda de volgende eigen indicatoren.

Taakveld	Omschrijving	Gouda	Streefwaarde
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal banen	34.252	Behoud van het aantal banen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Aantal bedrijfsvestigingen	5.794	Behoud van het aantal bedrijfsvestigingen
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	Leegstand kantoren als positie van gemeente met hoogste leegstand (Bron Cushman & Wakefield)	Plek 11	Plek buiten top 10
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	Afname aantal jongeren zonder werk t/m 27 jaar	Medio 2018: 404	In de periode 2019-2022 daling realiseren van 100 jongeren

3.1.3 Wettelijk voorgeschreven indicatoren

Taakveld	Indicator	Meeteenheid	Periode	Gouda	Nederland	Streefwaarde
3. Economie	Vestigingen	per 1.000 inwoners 15-64 jaar	2017	112,8	139,7	Gouda stuurt niet op deze indicator
3. Economie	Funciemenging	%	2017	52,1	52,4	Gouda stuurt niet op deze indicator
4. Onderwijs	Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) %	%	2016	1,8	1,7	Afname naar 1,75 (100 jongeren)
4. Onderwijs	Absoluut verzuim	per 1.000 inw. 5-18 jr	2017	0,99	1,82	Gelijk blijven
4. Onderwijs	Relatief verzuim	% van alle jongeren tot 18 jaar	2017	56,07	26,58	Afname

3.1.4 Wat gaat het kosten?

3.1.4.1 Overzicht exploitatie

Programma 1 Economie, werk en onderwijs

Exploitatie (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
Lasten	18.451	20.403	19.150	19.019
Baten	-6.847	-8.133	-6.235	-6.237
Saldo van lasten en baten	11.604	12.270	12.915	12.782
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves	0	0	0	0
Resultaat	11.604	12.270	12.915	12.782

3.1.4.2 Toelichting op de exploitatie

De 2e begrotingswijziging 2018 heeft geleid tot de volgende mutaties (+ = nadeel, - = voordeel):

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
College- en raadsbesluiten				
2.4 Economische havens en waterwegen	22	165	309	452
Coalitieakkoord				
2.4 Economische havens en waterwegen	-25	-50	-50	-50
3.4 Economische promotie	100	185	185	185
4.2 Onderwijshuisvesting	0	78	232	522
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	80	80	80	80
Tweede ijkmoment 2018				
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-50	-50	-50	0
4.2 Onderwijshuisvesting	-443	0	0	0
Totaal	-316	408	706	1.189

3.1.4.3 Taakvelden

De volgende taakvelden maken deel uit van dit programma. Per taakveld is het saldo van lasten en baten weergegeven.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
2.4 Economische havens en waterwegen	766	845	991	1.132
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	48	47	46	45
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-28	-28	-28	22
3.4 Economische promotie	1.882	1.934	1.911	1.797
4.2 Onderwijshuisvesting	6.854	7.348	7.830	7.621
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.077	2.124	2.165	2.163
Totaal	11.599	12.270	12.915	12.780

3.1.4.4 Investerings

Investerings op basis van jaar gereed (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022
Watersysteem Historische Binnenstad deel 2	225	0	0	0
Integraal Huisvestingsplan	1.000	2.000	3.800	3.800
Permanente uitbreiding De Triangel met 4 lokalen, Coniferensingel 20	200	0	0	0
Renovatie Goudse Waarden	0	8.072	0	0
Vernieuwbouw De Ark	5.719	0	0	0
Voorbereiding, niet-commerciële voorzieningen Westergouwe (2007) gesloten deel	0	0	0	518
Totaal	7.144	10.072	3.800	4.318

3.1.5 Verbonden partijen

Verbonden partijen dragen bij aan de te realiseren beleidsdoelstellingen van de gemeente. Meer informatie over de verbonden partijen is te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Natuur en recreatieschap Groenalliantie Midden-Holland

Voor bedrijven is een prettige woon- en leefomgeving voor medewerkers een aspect dat een rol speelt bij de keuze voor een vestigingsplaats. Gouda biedt met zijn historische binnenstad én zijn aantrekkelijke omgeving met gevarieerde recreatieve mogelijkheden een aantrekkelijke vestigingsplaats. De recreatiegebieden van de Groenalliantie in Gouda en de bredere regio zijn hierin van groot belang.

De recreatiegebieden worden doorontwikkeld qua inrichting, waarbij op verschillende doelgroepen wordt ingespeeld: actieve recreatie, beleven en gebruiken (creatief, sportief, ontdekkend, luxe genieten, natuur genieten, familieverband etc.).

Bedrijvenschap Regio Gouda

Het Bedrijvenschap Regio Gouda is een zelfstandige organisatie waarin de gemeenten Gouda, Waddinxveen en Zuidplas op gelijkwaardige basis samenwerken. Het bedrijvenschap ontwikkelt het regionale bedrijventerrein Gouwe Park van 45 ha netto om zo ruimte te bieden voor de vestiging van bedrijven en daarmee werkgelegenheid te behouden of te verbeteren. De begroting 2019-2020 voorziet in een geleidelijke uitgifte van alle gronden tot 2021.